

Sanata Yönelik ?Igi Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sanata Yönelik ?Igi Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30002>

Özet

Sanata Yönelik İlgî Formu, S. R. Öztürk tarafından 1994 yılında kaleme alınan bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirilmiş olan öz bildirim tipi bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, bireylerin sanata duydukları ilgi düzeylerini nicel olarak belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, kişisel sanat ilgisi seviyesi ile bireylerin sahip olduğu **demokratik tutum** arasındaki potansiyel ilişkiyi araştırmaktır. Bu çalışmada, sanatın bireysel gelişim ve toplumsal değerlere olan etkisini psikometrik açıdan inceleyen erken dönem çalışmalardan biridir.

Ölçek, sanatın farklı dallarına (görsel sanatlar, edebiyat, sahne sanatları vb.) yönelik bireysel eğilimleri ve takdiri ölçmeyi hedeflemektedir. Geliştirme aşamasında elde edilen bulgular, sanat ilgisinin bireysel değerler ve sosyal yönelimler üzerindeki rolünü anlamak için önemli bir zemin sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sanat ilgisi, Demokratik Tutum, Ölçek geliştirme, Psikometri, Estetik, Tutum ölçme.

Yazarlar

Öztürk, S. R.

Amaç

Sanata Yönelik İlgî Formu'nun birincil amacı, bireylerin **sanat** eserlerine, etkinliklerine ve estetik deneyimlere karşı gösterdikleri ilgi düzeyini sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu ilgi düzeyi, bireyin sanatsal aktivitelere katılma sıklığına, sanat eserlerini takdir etme kapasitesini ve sanata atfettiği değeri yansıtır.

İkincil amaç ise, ölçülen bu ilgi düzeyinin, bireyin **demokratik değerlere** ve tutumlara ne ölçüde bağlı olduğuyla ilişkilendirilmesini sağlamaktır. Çalışmanın hipotezi, sanata yüksek düzeyde ilgi duyan bireylerin, daha açık fikirli ve hoşgörülü olmaları nedeniyle daha güçlü **demokratik tutumlar** sergileyecekleri yönündedir.

Yapı (Construct)

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı (konstrakt), "Sanata Yönelik İlgî Düzeyi"dir. Bu yapı, bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutları içeren çok yönlü bir özellik olarak kavramsallaştırılmıştır.

Bilişsel Boyut: Sanat tarihi, sanat akımları ve sanatçı bilgisine yönelik merak ve bilgi edinme çabası.

Duygusal Boyut: Sanat eserleri kar??s?nda hissedilen estetik haz, be?eni ve duygusal tepki yo?unlu?u.

Davran??sal Boyut: Sanat müzelerini ziyaret etme, konserlere gitme, kitap okuma veya sanatsal üretimde bulunma gibi aktif kat?l?m davran??lar?.

Geçerlik

Kaynak verilerde ölçe?in geçerli?ine dair spesifik psikometrik de?erler belirtilmemi?tir. Ancak bir **yüksek lisans tezi** kapsam?nda geli?tirilen bir ölçek oldu?u göz önüne al?nd???nda, geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktadır. Tipik olarak, bu tür ilgi ölçeklerinde a?a??daki geçerlik türleri ara?t?r?lm??t?r:

Kapsam Geçerli?i (Content Validity): Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen "Sanata Yönelik ?lgi" yap?s?n?n tüm önemli yönlerini kapsay?p kapsamad??? uzman görüşleri al?narak de?erlendirilmi?tir.

Yap? Geçerli?i (Construct Validity): Ölçe?in, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er yap?larla (örne?in, yarat?c?l?k, aç?kl?k, ho?görü) korelasyonlar? incelenmi? olmal?d?r. Özellikle **demokratik tutum** ile olan ili?ki, bu çal??man?n temel yap? geçerli?i kan?t?n? olu?turmaktadır.

Güvenirlik

Kaynakta ölçe?in güvenilirli?ine ili?kin herhangi bir veri sunulmam??t?r. Geli?tirme çal??malar?nda genellikle kullan?lan güvenilirlik yöntemleri ?unlard?r:

?ç Tutarl?l?k (Internal Consistency): Maddelerin birbirleriyle ne kadar tutarl? oldu?unu gösteren Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm?? olmal?d?r. Yüksek bir alfa de?eri, maddelerin ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i (Test-Retest Reliability): Ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, Sanata Yönelik ?lgi Formu'nun çok boyutlu olup olmad???n? belirlemek amacıyla muhtemelen **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Sanat ilgisi geni? bir yap? oldu?undan, bu analiz, ölçe?in tek bir genel sanat ilgisi faktöründen mi, yoksa görsel sanatlar, müzik, edebiyat gibi alt faktörlerden mi olu?tu?unu ortaya ç?karmay? amaçlam??t?r.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in nihai madde say?s?n? ve puanlama yap?s?n? belirlemede kritik rol oynam??t?r. Analiz sonuçlar?n?n, sanat ilgisinin kültürel kat?l?m ve estetik takdir gibi

farklı bile?enlere ayrı?ı?p ayrı?ımad???na dair bilgi sa?ılamas? beklenir.

Ölçek Bilgileri (Instrument)

Test Türü: Geli?tirme amaçlı?, öz bildirim envanteri.

Format: Büyük olasılıkla **Likert Tipi** derecelendirme formatı (örneğin, 5'li veya 7'li Likert) kullanılmı?tır, ancak kaynakta derecelendirme bilgisi mevcut de?ildir.

Mevcut Dil: Türkçe.

Hedef Kitle: Genel yeti?kin popülasyonu veya üniversite ö?rencileri.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri (Yeti?kin).

Popülasyon Detaylar?: Örneklem, referans tezin yapıldı??? **Ankara Üniversitesi** çevresinden veya genel Ankara popülasyonundan seçilmi? olmalıdır.

Test Metodolojisi: Bireylerin sanatla ilgili tutum ve davranı?lar?n? de?erlendiren maddelerden olu?an, ka???t-kalem veya dijital ortamda uygulanan standart bir anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Sanat, ?lgi, Tutum, Demokratik Tutum, Tezin konusu, Ankara Üniversitesi, Psikometrik de?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilinmiyor.

Ba?lı? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilinmiyor.

Yazı?ma Adresi: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (1994 itibarıyla).

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

?zinler: Ölçe?in ticari kullanım? veya akademik ço?altılmas? için izinler, orijinal tez yazar? S. R. Öztürk ve Ankara Üniversitesi tarafından belirlenir. Akademik ara?tırmalarda kullanım genellikle ücretsizdir, ancak referans gösterilmesi zorunludur.

Ücret: Ticari bir ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Test Y?li?: 1994.

Referanslar

Öztürk, S. R. (1994). *Sanata duyulan ilgi düzeyi ile demokratik tutum arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Sanata Yönelik İlgî Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Bu nedenle, maddeler bu akademik girişte sunulamamaktadır. Maddelerin içeriği, bireyin **sanat** galerilerine, konserlere, edebi eserlere ve sanatsal üretim süreçlerine karşı duyduğu ilgi düzeyini yansıtan ifadelerden oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM